

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190026378169

Kenmerk
WNB/2022/009.toek

Bijlagen
1

Datum 18 februari 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte heer [REDACTED],

Op 9 februari 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met uw aanvullingen van 10 februari en de email van 15 februari 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Graafwerend maken spoortalud bij De Punt', gelegen in de gemeente Glimmen, De Punt. Het project betreft het herstel en het graafwerend maken van de spoorlijn op het traject Assen-Groningen in de gemeente Tynaarlo, tussen Glimmen en De Punt, ter hoogte van kilometer 64,6 tot kilometer 64,9.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en 4 voor wat betreft een exemplaar van de bever (*Castor castor*).

Omdat het gaat om een zaak met grote urgentie en acuut risico, betreft het een aanvraag met spoed waarbij op grond van veiligheidsoverwegingen een verkort voorbereidingstraject is doorlopen.

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 18 februari 2022 tot en met 14 april 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het spoortalud ten oosten van De Punt in de gemeente Tynaarlo, ter hoogte van spoorkilometers 64,6-64,9 (zoals weergegeven in figuur 2 in bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Specifieke voorschriften

- h. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in Projectplan 'Graafwerend maken spoortalud De Punt' van 9 februari 2022, de aanvullingen van 10 februari en de aanvullingen per email op 15 februari 2022, en het daarop gebaseerde 'Ecologische beoordeling maatregelen ter preventie van beverschade nabij Glimmen (A&W-notitie: 21-348 #2)', (bijlage 3 bij dit besluit). Het gaat om de volgende maatregelen:
 - Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periode van de bever.
 - De begroeiing op het talud wordt verwijderd waardoor de bever wordt ontmoedigd om elders in het talud een gang te graven.
 - Door de hopen dicht te zetten met zware takken kan na verstoring van de takken worden bepaald waar de bever zit.
 - Aanvullende monitoring van het gebruik van de hopen vindt plaats door middel van een wildvangcamera.
 - De hopen worden vergraven onder begeleiding van een deskundig ecoloog om de eventueel nog aanwezige bever te verjagen. Daarna worden de hopen dichtgemaakt.
 - Het plaatsen van een stalen damwand die het onmogelijk maakt dat de bever zich weer in het talud zal vestigen.

Overige voorschriften

- i. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- j. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor Bezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

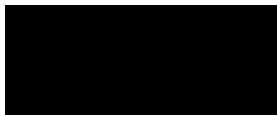
Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190026378169 (WNB/2022/009.toek). Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de bever

Artikel 3.5, lid 2 en 4, Wet natuurbescherming

De bever is in het plangebied aanwezig. Langs de oever van de vijver langs het spoor zijn drie oeverholten aangetroffen in het spoortalud. Om verdere schade aan de spoordijk te voorkomen worden de oeverholten vergraven en dichtgegooid en wordt het dier verstoord. Het talud wordt daarna beschermd tegen vergravingen door de bever door het plaatsen van een damwand.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de bever tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in paragraaf 2.10; Mitigerende maatregelen in het rapport 'Projectplan graafwerend maken spoortalud, ProRail' van 8 februari 2022, aangevuld op 10 februari en per email op 15 februari en in het rapport 'Ecologische beoordeling maatregelen ter preventie van beverschade nabij Glimmen (A&W-notitie: 21-348 #2)'.

De graafwerende werkzaamheden worden uitgevoerd tussen kilometer 64.6 en kilometer 64.9 aan de oostzijde van het spoor, over een lengte van 300 meter. De maatregelen om het talud graafwerend te maken bestaan uit:

- een smalle strook, ongeveer 5 meter breed, van houtige gewassen langs het spoor zijn verwijderd in de periode van 7 tot 18 februari;
- voor de ingang van de hollen worden takken geplaatst om vast te stellen of en welke hollen worden gebruikt;
- de drie hollen worden opengraven en indien de bever is gevangen, is gevluht óf niet wordt aangetroffen, dichtgemaakt. Dit start twee dagen voor het plaatsen van de damwanden;
- het talud wordt tenslotte graafwerend gemaakt door in de oeverzone over een lengte van 300 meter een verticale damwand te plaatsen.

Om de moeilijk te bereiken locatie langs het spoor voor machines toegankelijk te maken wordt over de watergang een tijdelijke duiker of dam gemaakt.

Vanaf een aangelegde tijdelijke losplaats kunnen materialen en machines op een ponton worden geplaatst.

In de nabijheid van het talud, op een eilandje in de zuidhoek van de vijver naast het spoor, wordt een terp opgeworpen van leem of zavel. Op 29 januari 2022 is op de locatie op figuur 2 uit de notitie van Altenburg Wymenga een tijdelijke burcht gebouwd met strobalen. Hiermee wordt geprobeerd de bever van het spoor weg te lokken en te houden. Met deze maatregel blijft het gebied geschikt als verblijfsgebied voor de bever.

Er wordt buiten de kwetsbare kraamperiode van de bever gewerkt, namelijk in januari en februari. Het gaat om één enkel individu.

Door de provincie Drenthe is op 28 januari 2022 een vergunning afgegeven voor het vangen van de bever met vangmiddelen. Indien de bever is gevangen zal er

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190026378169

Kenmerk
WNB/2022/009.toek

worden begonnen met het dichtmaken van de holen met het plaatsen van de stalen damwand en het graafwerend maken van het talud.

Mocht dat niet het geval zijn dan zullen de holen worden open gegraven.

Mocht de bever dan nog aanwezig zijn in één van de holen dan kan hij veilig weg kunnen doordat het graafwerk rustig wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog.

Mocht dat niet lukken, dan zullen de damwanden worden geplaatst. De bever zal daarna zich naar buiten graven.

In beide gevallen zal een bever gelijk het water in gaan om dekking te zoeken en niet het spoor eerst oplopen. Op land zijn bevers kwetsbaar en zullen ze door de verstoring zo snel mogelijk een vluchtweg zoeken via de dichtstbijzijnde watergang. Door deze maatregelen wordt doden en verwonden van de bever voorkomen.

Het vangen of verjagen van de bever heeft geen invloed op de bescherming van het leefgebied, dat gaat immers niet verloren en blijft het deel uitmaken van het leefgebied voor de populatie bevers in de regio.

De vaste rustplaatsen van de bever worden aangetast en het dier wordt verstoord. Daarom is er sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming. Hiervoor wordt ontheffing verleend.

Gunstige staat van instandhouding

In het beverbeheerplan Groningen Drenthe 2021-2025 (Bos et al. 2020) is een beoordeling gegeven van de Gunstige staat van Instandhouding (GSVI) van de bever op basis van gegevens tot 2019. Op landelijk niveau scoort de bever op alle beoordelingsaspecten gunstig en is de GSVI bereikt. Op lokaal niveau, relevant in dit verband, was dit in 2019 al bijna het geval. Op dit moment is er een nog kleine regionale populatie. De schatting is dat er per juni 2021 circa 65 leefgebieden in Groningen en Drenthe waren met bij benadering 247 bevers. Daar komen nog steeds nieuwe waarnemingen bij en volgens het beverbeheerplan kunnen de aantallen nog fors toe nemen. Het huidige geschatte aantal ligt weliswaar ruim boven de gangbare minimumgrens van 125 dieren, maar is nog kleiner dan de door Jansman *et al.* (2016) geformuleerde minimumomvang van 1225-1880 dieren voor een duurzame populatie op lange termijn.

Voor een genetisch gezonde populatie op kortere termijn, van 125 bevers, is er ruim voldoende areaal en natuurlijk verspreidingsgebied in Groningen en Drenthe, zeker als de aangesloten gebieden in Friesland, Zuid Drenthe en het Eemsland (Duitsland) erbij worden gerekend. De beoordeling van het aspect 'leefgebied' is daarom 'gunstig'.

In de omgeving van het plangebied is er voldoende alternatief leefgebied voor de bever aanwezig in -onder andere- het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa-gebied'.

De huidige staat van instandhouding van de soort in Groningen en Drenthe zal niet worden aangetast door de ingreep.

Andere bevredigende oplossing

Vanwege de spoed van de maatregelen om verdere schade aan de spoordijk te voorkomen is een andere bevredigende oplossing niet mogelijk. Een later moment in het jaar om maatregelen te treffen zou een grote kans op verzakkingen in het talud opleveren met reëel gevaar voor treinontsporingen.

Uit overleg met aanvrager is gebleken dat het tijdelijk plaatsen van graafwerende rasters of schermen mogelijk een negatief effect heeft op de bodemgeleiding en daarmee op het elektrisch veiligheidssysteem, want door blikseminslag kan dit leiden tot onveilige situaties.

Andere soorten

Op basis van een quickscan van A&W en een veldbezoek op 24 januari van dit jaar (A&W-notitie: 21-348 #2, 8 februari 2022) is geconcludeerd dat er geen andere beschermde soorten aanwezig zijn waarvoor ontheffing aangevraagd zou moeten worden.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b: volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Door de vergravingen door de bever begin januari dit jaar is een verzakking opgetreden en zijn drie dwarsliggers vrij komen te liggen. Het treinverkeer is toen tijdelijk stil gelegd.

Inmiddels rijden de treinen weer, maar op het westelijk spoor met beperkte snelheid. De situatie wordt voortdurend gemonitord.

De graafwerend werkzaamheden dienen zo spoedig mogelijk uitgevoerd te worden want uitbreiding van de bestaande hopen of nieuwe hopen zullen door verzakkingen grote risico's voor de spoorveiligheid betekenen.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft ProRail, conform hetgeen daarover in de Spoorwet is opgenomen, belast met het beheer en onderhoud van het spoor, inclusief afspraken over een veilig en betrouwbaar spoor.

Door de graafwerende werkzaamheden wordt voorkomen dat er verdere degradatie in de vorm van verzakkingen van het talud optreden door het gegraven van de bever. De werkzaamheden voorzien daardoor in het behoud van een veilig en goed berijdbaar spoor waarmee het risico op ontsporing van treinen wordt voorkomen.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de bever, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190026378169

Kenmerk
WNB/2022/009.toek